

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о декана факультету іноземної філології
Сніжана ГОЛИК/
2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (<i>за наявності</i>)	035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література. Переклад
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)**, перша - англійська освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник: Шовак О.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *англійської філології*

протокол № 10 від «28» червня 2025 р.

Завідувач кафедри англійської філології

доц. Сніжана ГОЛИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 9 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

доц Вікторія СИНЬО

© Шовак О.І. 2025р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4-й	5-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,9 самостійної роботи - 5,1	8-й	9-й
	Лекції:	
	24 год.	8- год.
	Практичні (семінарські)	
	20 год.	4- год.
	Лабораторні:	
Вид підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	46	78
Форма підсумкового контролю: усна	іспит	іспит

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни “ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ” базується на тому, що мовленнєва комунікація є необхідною складовою існування людини. Це інструмент її діяльності, за допомогою якого можна розв'язати різні завдання: встановити контакт між комунікантами, досягти взаєморозуміння з ними, сформувати відчуття емоційної захищеності, вселити віру в себе тощо. Вивчення дисципліни "Основи теорії мовленнєвої комунікації" базується на поєднанні таких основних складових: лінгвістики, яка вивчає структуру мови, мовні одиниці, граматику, фонетику та семантику, допомагає розуміти, як мова організована та функціонує у мовленнєвій комунікації; соціології та психології комунікації, які зорієнтовані на вивчення процесів спілкування, взаємодії між людьми, способах передачі інформації та впливу комунікації на соціальні відносини; прагматиці, яка вивчає вживання мови в конкретних комунікативних ситуаціях.

Мета курсу полягає в опануванні студентами основ теорії мовленнєвої комунікації. Досягнення поставленої мети передбачає ознайомлення студентів з базовими поняттями дисципліни, а саме:

- комунікація (складові комунікативного процесу, поняття “шуму” та “бар’єрів”);
- моделі комунікації;
- особливості форм та типів комунікації;
- дискурс, текст, функціональні стилі;
- мовленнєві акти та їхні складові компоненти;
- особливості гендерної комунікації.

Об’єктом вивчення теорії мовленнєвої комунікації є мовно-мисленнєва діяльність у певній соціо-комунікативній ситуації, а саме: процес комунікації, тобто передача та сприйняття інформації за допомогою мови, мовленнєві акти, їх структура, функції та властивості, різні комунікативні ситуації, контексти та мовленнєві жанри, які впливають на спосіб використання мови та його ефективність.

Предметом вивчення теорії мовленнєвої комунікації є обмін мовленнєвими повідомленнями у процесі інтеракції між мовцями з урахуванням контексту та конситуативних чинників.

Мета семінарських (практичних) занять полягає в тому, щоб перевірити розуміння студентами рекомендованої літератури та звернути їхню увагу на проблемні питання курсу, розвинути навички аналізу конкретного мовного матеріалу. На семінарських (практичних) заняттях студентами розглядаються завдання проблемно-пошукового характеру, що

дозволяє створити стійку пізнавальну мотивацію та сприяє розвитку інтелектуальних здібностей студента: уміння аналізувати, класифікувати, узагальнювати, порівнювати, творити тощо. Лекції та семінарські заняття спрямовані на те, щоб не тільки дати студентам певний обсяг інформації, але й розвинути у них творче наукове мислення, навчити робити самостійні узагальнення та висновки зі спостережень над фактичним матеріалом.

Для самостійної роботи пропонується опрацювання джерел рекомендованої літератури, що уможливорює розвиток навичок автономного навчання у студентів й охоплення ширшого кола питань теоретичного курсу з метою поглибленого засвоєння теоретичних концепцій й проблемних питань теорії мовленнєвої комунікації.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Основи теорії мовленнєвої комунікації**» на четвертому році навчання є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 5	Вступ до мовознавства
ОК 8	Загальне мовознавство
ОК 12	Англійська мова (практичний курс). Рівень B2-B2+
ОК 13	Англійська мова (практичний курс). Рівень C1-C1+
ОК 20.	Історія та культура англійськомовних країн
ОК 22	Вступ до спеціалізації

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни «**Основи теорії мовної комунікації**» передбачає забезпечення досягнення здобувачами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	ІК-1
Загальні компетентності	
Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями	Шифр ПРН ЗК-5

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	ЗК-6
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ЗК-7
Здатність працювати в команді та автономно	ЗК-8
Здатність спілкуватися іноземною мовою	ЗК - 9
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК-10
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ЗК-11
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ЗК-12
Здатність проведення досліджень на належному рівні	ЗК-13
Фахові компетентності	Шифр ПРН
Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ	ФК-1
Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні	ФК-2
Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя	ФК- 6
Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань	ФК-8
Здатність до організації ділової комунікації	ФК-12

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни «**Основи теорії мовленнєвої комунікації**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН-1
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН-2
Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів	ПРН - 7
Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування	ПРН-14
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності	ПРН-16
Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	ПРН-17
Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології та перекладу	ПРН - 19

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Основи теорії мовленнєвої комунікації**» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях (індивідуальне та групове опитування, робота в групах, участь в дискусіях, аналіз конкретних ситуацій, тощо, підготовка презентацій) та виконання ними завдань самостійної роботи;

– модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля, підсумковий письмовий тест за модуль, аналіз комунікативної ситуації, презентації;

– підсумковий контроль проводиться у формі іспиту: усне індивідуальне опитування.

Методи навчання

Методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є:

- словесні методи навчання: розповідь - пояснення, бесіда, лекція; наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи;
- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні;
- за ступенем самостійності мислення студентів при засвоєнні знань: пошукові, дослідницькі та ін.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня знань студентів з дисципліни «**Основи теорії мовленнєвої комунікації**» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ), підготовка презентації, аналіз комунікативної ситуації - за 100-бальною шкалою. Завдання поточного модульного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів; завдання, що виносяться на підсумковий контроль знань (модульна контрольна робота) – від 0 до 50 балів, аналіз комунікативної ситуації – 10 балів, презентації – від 0 до 10 балів.

Підсумковий контроль знань студентів (ПКЗ) проводиться у формі іспиту. Під час іспиту студент повинен продемонструвати набуті протягом усього періоду навчання знання, вміння та навички, передбачені навчальною програмою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Пр.	Аналіз	50	100
5	5	5	5	5	5	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	Пр.	Аналіз	50	100
5	5	5	5	5	5	10	10		

T1, T2 ... – теми

Пр. – презентація

Аналіз - аналіз комунікативної ситуації

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Підготовка презентацій	2	10	2	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Аналіз комунікативної ситуації	1	10	1	10
Разом	10	100	10	100

Критерії оцінювання на практичних заняттях

5 балів - студент має глибокі знання з тем практичних занять. Доповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час практичного заняття студент активно бере участь у дискусіях та доповнює відповіді інших. Під час відповіді використовує приклади для кращого розуміння матеріалу, вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з дисципліни.

4 бали - студент демонструє міцні ґрунтовні знання. Відповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під

час практичного заняття студент бере участь в обговоренні поставленого питання. Протягом відповіді може використати приклади для кращого розуміння матеріалу, проте існують незначні помилки при застосуванні отриманих знань у практичній діяльності.

3 бали - студент знає тему заняття, має уявлення про навчальний матеріал, але його знання мають загальний характер. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань практичного заняття не бере активної участі і не може навести приклади застосування матеріалу на практиці.

2 бали - студент демонструє фрагментарні знання матеріалу, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології дисципліни, не вміє логічно висловлюватися. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання. Не бере активної участі у роботі під час заняття.

1 бал - студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом, не знає основної термінології дисципліни, не вміє логічно висловлюватися. Відповіді на поставлені запитання відсутні. Не бере участі у роботі під час заняття.

Критерії оцінювання презентації

Критерії оцінювання презентації:					
Критерії/ бали	Дескриптори				
	5	4	3	2	1
Зміст	Зміст повністю відповідає цілям завдання	Виклад є зв'язним і охоплює основні завдання, але висновки не є чітко визначеними	Зміст презентації не повністю висвітлює завдання, хоча відповідає головній меті	Презентація не завжди логічна, необхідні складові та висновки відсутні.	Робота не досягає стандарту, описаного дескриптором
Мова	Презентація добре подана (чітко, точно та добре організоване мовлення) з широким набором складних граматичних конструкцій та розширеної лексики	Студент використовує широкий спектр граматичних конструкцій, словниковий запас розширений з незначними граматичними помилками у вимові	Студент використовує прості граматичні конструкції та лексику, допускаючи незначні помилки	Студент використовує прості граматичні конструкції та лексику, допускаючи серйозні помилки	Робота не досягає стандарту, описаного дескриптором
Структура	Логічний та зв'язний	Інформація логічно	Інформація структурована	Інформація погано	Робота не досягає

	виклад теми: інформація має логічну структуру, перетікає з одного розділу в інший, її легко відслідкувати й розуміти. Успішно використовуються діаграми, аудіо, відео та візуальні ефекти	структурована, вдало використані діаграми, аудіо, відео та візуальні ефекти з незначними помилками хронометражу	на, використовуються діаграми, аудіо, відео та візуальні ефекти, але не логічно	структурована, діаграми, аудіо, відео та візуальні ефекти не використовуються	стандарту, описаного дескриптором
Дослідження	Глибоке дослідження, що відповідає темі, із використаними сучасними ресурсами, представлені відповідно до принципів академічної доброчесності	Дослідження стосується теми, хоча сучасні ресурси відсутні, незначні помилки у поданні.	Базове дослідження, що відповідає темі, дрібні помилки у викладі	Елементарне дослідження на основі обмеженої кількості ресурсів, значні помилки у викладі	Робота не досягає стандарту, описаного дескриптором

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «**Основи теорії мовленнєвої комунікації**» проводиться двічі на семестр згідно з розкладом модульних контролів, визначених навчальною частиною в межах годин, відведених на практичні заняття. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які виконали всі види практичних завдань. До початку модульної контрольної роботи студенти повинні мати поточні підсумкові бали за практичні заняття. Максимальна кількість балів, одержаних під час контрольної роботи, становить 50 (для 1-го модульного контролю) і 50 балів (для 2-го модульного контролю).

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота 1		Модульна контрольна робота 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Тести	15	30	15	30
Теоретичні питання	2	10	2	10

Практичне завдання	1	10	1	10
Разом		50		50

Критерії оцінювання комунікативної ситуації

9-10 балів – студент демонструє глибоке розуміння всіх аспектів комунікативної ситуації, включаючи контекст, мету та учасників; детально аналізує наявні факти, інформацію та будь-які додаткові дані, які він має в своєму розпорядженні. Відповідь студента - логічна, з чіткими та послідовними аргументами та висновками, виділяється за своєю креативністю, пропонуючи нетрадиційні або оригінальні підходи до аналізу ситуації.

6-8 балів – відповідь студента має деякі суттєві недоліки, а саме: студент не повністю розуміє усі аспекти комунікативної ситуації, випускає ключові деталі, надає обмежений аналіз фактів та інформації, не розкриваючи їх повністю або не враховуючи всі можливі аспекти. Відповідь може містити логічні помилки або нечіткість у викладі міркувань, що може призводити до плутанини або нечіткої аргументації. Відповідь може бути стандартною та передбачуваною, не маючи новизни або оригінальності в підході до аналізу ситуації.

3-5 бали - відповідь студента має серйозні недоліки. Студент виявив значні проблеми з розумінням основних аспектів комунікативної ситуації. Відповідь може бути поверхневою або непродуманою, не містити аналізу фактів та даних, містить серйозні логічні помилки, що роблять міркування нерозумними або некоректними. Студент може не надати аргументів для підтримки своїх думок або надати непереконливі або некоректні обґрунтування.

1-2 бали - студент надав відповідь, яка ледь відповідає мінімальним вимогам з оцінки комунікативної ситуації. Студент виявив поверхневе розуміння ситуації або надав абсолютно невірне її розуміння. Відповідь не містить жодного аналізу фактів чи даних, а при обґрунтуванні думок чи позицій, демонструє серйозні логічні помилки, що роблять міркування абсурдними або некоректними. Студент не може чітко та логічно висловити свої думки чи ідеї, що призводить до незрозумілої або беззмістовної відповіді.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64–73
E	Задовільно		60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

За результатами модульного контролю визначається підсумкова рейтингова оцінка. Оцінка за іспит визначається залежно від рейтингового балу. Загальна кількість балів, яку може здобути здобувач – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт.

Оцінку «**відмінно**» (90–100 балів, **A**) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу.

Оцінку «**добре**» (82–89 балів, **B**) заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку «**добре**» (74–81 бал, **C**) заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на іспиті з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку «**задовільно**» (64–73 бали, **D**) заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи заліку помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «**задовільно**» (60–63 бали, **E**) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «**незадовільно**» (35–59 балів, **FX**) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «**незадовільно**» (0–34 бали, **F**) виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

До складання іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до складання іспиту і в нього виникає академічна заборгованість.

Іспит із навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролі та його влаштує підсумкова модульна оцінка.

Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, іспит складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання іспиту оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Іспит проходить в усній формі. На іспит виносяться теоретичні питання та практичне завдання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на іспиті здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за іспит заноситься у відомість обліку успішності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Номер модуля	Номер змістового модуля	Назви тем
Модуль 1	Змістовий модуль 1	Тема 1. Основи теорії мовленнєвої комунікації як навчальної дисципліни. Теорія мовленнєвої комунікації як навчальна дисципліна. Рамки дослідження комунікативної теорії. Механістичний, психологічний, соціальний, системний погляди. Аналіз комунікації у рамках онтологічного, епістемологічного та аксіологічного аналізів. Зв'язок комунікативної теорії з іншими дисциплінами (теорія інформації, комунікологія, прагмалінгвістика, функціональна лінгвістика, психолінгвістика).
		Тема 2. Визначення комунікації. Основні поняття. Визначення комунікації. Процес комунікації (зміст, джерело, канал, отримувач, мета. Бар'єри комунікації. Активне слухання. Компоненти комунікації. Характеристики комунікації.
		Тема 3. Моделі комунікації. Модель Арістотеля. Модель Д. Ласвела. Модель К.Шенона та У.Вівера. Модель Р.Якобсона. Модель Д.Берлоу. Модель М.Райлі. Модель Катца та Лезерфельда (двокроковий потік комунікації).
		Тема 4. Типи комунікації. Вербальна комунікація (визначення, основні характеристики). Невербальна комунікація (жести, мова тіла, гептика, одяг, фізичні характеристики людини, фізичне оточення людини (проксемика, хронеміка), парамова, вираз обличчя, погляд). Взаємодія вербальної та невербальної комунікації.
		Тема 5. Функції комунікації. Функції вербальної комунікації (фатична, взаєморозуміння, інструментальна, емоційна, катарсична, магічна, ритуальна).
		Тема 6. Функції комунікації. Функції невербальної комунікації (повторення, конфлікту, доповнення, заміни, регуляції, стримування).

Модуль 2	Змістовий модуль 2	Тема 7. Форми комунікації. Діалог. Структурований діалог. Характеристики діалогу (необхідність присутності, неочікувані наслідки, наявність відмінностей, орієнтація на співпрацю, швидкість реакції, взаємний вплив, уразливість, плинність, істинність, вірогідність). Монолог.
		Тема 8. Загальні характеристики компонентів комунікативного/мовленнєвого акту. Суть комунікативного акту. Функції комунікативного акту. Прагматичні аспекти комунікації. Розмовні максими та імплікатури. Значення, яке базується на інтенції. Пресупозиція. Вказівні вирази. Метафора. Мовна компетенція (граматична, дискурсивна, соціолінгвістична, стратегічна).
		Тема 9. Компоненти комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом. Дискурс та дискурсивний аналіз. Визначення дискурсу. Основні функції дискурсу. Дискурс та соціальна практика. Бесіда як тип дискурсу. Успіх бесіди. Максими комунікації: якості, кількості, відповідності та способу дії.
		Тема 10. Текст як результат і одиниця комунікації. Текст як об'єкт аналізу. Типологія тексту: функціональна класифікація, ситуативна класифікація, стратегічна класифікація. Текст і дискурс. Природа тексту. Природа дискурсу.
		Тема 11. Мовленнєвий акт у структурі повідомлення (комунікації). Теорія мовленнєвих актів. Дж.Остін "How to do things with words". Поняття мовленнєвого акту. Класифікація іллокутивних мовленнєвих актів.
		Тема 12. Непрямі мовленнєві акти. Теорія непрямих мовленнєвих актів Дж.Серля. Використання теорії Дж.Серля.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Теорія мовленнєвої комунікації як навчальна дисципліна. Рамки дослідження комунікативної теорії. Механістичний, психологічний, соціальний, системний погляди. Аналіз комунікації у рамках онтологічного, епістемологічного та аксіологічного аналізів. Зв'язок комунікативної теорії з іншими дисциплінами (теорія		2	2			4

інформації, комунікологія, прагмалінгвістика, функціональна лінгвістика, психолінгвістика).					
Тема 2. Визначення комунікації. Основні поняття. Визначення комунікації. Процес комунікації (зміст, джерело, канал, отримувач, мета). Бар'єри комунікації. Активне слухання. Компоненти комунікації. Характеристики комунікації.	2	2			4
Тема 3. Моделі комунікації. Модель Арістотеля. Модель Д. Ласвела. Модель К.Шенона та У.Вівера. Модель Р.Якобсона. Модель Д.Берлоу. Модель М.Райлі. Модель Р. Катца та П. Лезерфельда (двокроковий потік комунікації).	2	2			6
Тема 4. Типи комунікації. Вербальна комунікація (визначення, основні характеристики). Невербальна комунікація (жести, мова тіла, гептика, одяг, фізичні характеристики людини, фізичне оточення людини (проксемика, хронеміка), парамова, вираз обличчя, погляд). Взаємодія вербальної та невербальної комунікації.	2	2			4
Тема 5. Функції комунікації. Функції вербальної комунікації (фатична, взаєморозуміння, інструментальна, емоційна, катарсична, магічна, ритуальна).	2	2			4
Тема 6. Функції комунікації. Функції невербальної комунікації (повторення, конфлікту, доповнення, заміни, регуляції, стримування).	2	2			2
Модуль 2					
Тема 7. Форми комунікації. Діалог. Структурований діалог. Характеристики діалогу (необхідність присутності, неочікувані наслідки, наявність відмінностей, орієнтація на співпрацю, швидкість реакції, взаємний вплив, уразливість, плинність, істинність, вірогідність). Монолог.	2	2			4
Тема 8. Загальні характеристики компонентів комунікативного/мовленнєвого акту. Суть комунікативного акту. Функції комунікативного акту. Прагматичні аспекти комунікації. Розмовні максими та імплікатури. Значення, яке базується на інтенції. Пресупозиція. Вказівні вирази. Метафора. Мовна компетенція (граматична, дискурсивна, соціолінгвістична, стратегічна).	2	2			4
Тема 9. Компоненти комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом. Дискурс та дискурсивний аналіз. Визначення дискурсу. Основні функції дискурсу. Дискурс та соціальна практика. Бесіда як тип дискурсу. Успіх бесіди. Максими комунікації: якості, кількості, відповідності та способу дії.	2	2			4
Тема 10. Текст як результат і одиниця комунікації. Текст як об'єкт аналізу. Типологія тексту: функціональна класифікація, ситуативна класифікація, стратегічна класифікація. Текст і	2	2			4

дискурс. Природа тексту. Природа дискурсу.					
Тема 11. Мовленнєвий акт у структурі повідомлення (комунікації). Теорія мовленнєвих актів. Дж.Остін “How to do things with words”. Поняття мовленнєвого акту. Класифікація іллокутивних мовленнєвих актів. Непрямі мовленнєві акти. Теорія непрямих мовленнєвих актів Дж.Серля. Використання теорії Дж.Серля.	2	2			4
Тема 12 Непрямі мовленнєві акти. Теорія непрямих мовленнєвих актів Дж.Серля. Використання теорії Дж.Серля.	2	2			2
Усього	24	20			46
Разом за модуль	24	20			46

5.3. Темі лекційний занять

Номер лекції	Назва теми та її зміст	К-сть годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
Лекція 1	Тема 1. Основи теорії мовленнєвої комунікації як навчальної дисципліни	2	2
Лекція 2	Тема 2. Визначення комунікації. Основні поняття	2	2
Лекція 3	Тема 3. Моделі комунікації.	2	
Лекція 4	Тема 4. Типи комунікації.	2	
Лекція 5	Тема 5. Функції комунікації. Вербальна комунікація.	2	
Лекція 6	Тема 6. Функції комунікації. Невербальна комунікація.	2	2
Модуль 2			
Лекція 7	Тема 7. Форми комунікації. Монолог, діалог.	2	
Лекція 8	Тема 8. Загальні характеристики компонентів комунікативного / мовленнєвого акту.	2	
Лекція 9	Тема 9. Компоненти комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом.	2	
Лекція 10	Тема 10. Компоненти комунікації, пов'язані з комунікативною ситуацією.	2	
Лекція 11	Тема 11. Мовленнєвий акт у структурі повідомлення (комунікації). Прямий мовленнєвий акт.	2	2
Лекція 12	Тема 12. Непрямі мовленнєві акти.	2	
	Усього	24	8

5.4.Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорія мовленнєвої комунікації як навчальна дисципліна. Рамки дослідження комунікативної теорії. Зв'язок комунікативної теорії з іншими дисциплінами.	2	
2	Визначення комунікації. Процес комунікації. Бар'єри комунікації. Активне слухання. Компоненти комунікації. Характеристики комунікації.	2	
3	Моделі комунікації. Модель Арістотеля. Модель Д. Ласвела. Модель К.Шенона та У.Вівера. Модель Р.Якобсона. Модель В.Шрама. Модель Д.Берлоу. Модель М.Райлі. Модель Р. Катца та П. Лезерфельда (двокроковий потік комунікації).	2	
4	Типи комунікації. Вербальна комунікація. Невербальна комунікація. Взаємодія вербальної та невербальної комунікації.	2	2
5	Функції комунікації. (Фатична. Взаєморозуміння. Інструментальна. Емоційна. Катарсична. Магічна. Ритуальна. Функції невербальної комунікації.	2	
6	Форми комунікації. Діалог. Структурований діалог. Характеристики діалогу. Монолог.	2	
7	Загальні характеристики компонентів комунікативного мовленнєвого акту. Суть комунікативного акту. Функції комунікативного акту. Прагматичні аспекти комунікації. Розмовні максими та імплікатури. Значення, яке базується на інтенції. Пресупозиція. Вказівні вирази. Метафора. Мовна компетенція (граматична, дискурсивна, соціолінгвістична, стратегічна).	2	
8	Компоненти комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом. Дискурс та дискурсивний аналіз. Визначення дискурсу. Основні функції дискурсу. Дискурс та соціальна практика. Бесіда як тип дискурсу. Успіх бесіди. Максими комунікації: якості, кількості, відповідності та способу дії.	2	
9	Текст як результат та одиниця комунікації. Текст як об'єкт комунікації. Типологія тексту (функціональна, ситуативна, стратегічна класифікації). Текст та дискурс (природа тексту та дискурсу). Компоненти комунікації пов'язані з комунікативною ситуацією. Стилї комунікації (стверджувальний, агресивний, пасивний, пасивно-агресивний). Система функціональних стилів (офіційний, науковий, публіцистичний, газетний, художній). Риторика та комунікація. Міжкультурна комунікація.	2	
10	Мовленнєвий акт у структурі повідомлення (комунікації). Теорія мовленнєвих актів. Дж.Остін "How to do things with words". Поняття мовленнєвого акту. Класифікація іллокутивних мовленнєвих актів. Непрямі мовленнєві акти. Теорія непрямих мовленнєвих актів Дж.Серля. Використання теорії Дж.Серля.	2	2
Разом		20	4

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до (практичних) семінарських занять.	10	15
2	Виконання презентацій	10	15
3	Пошук та систематизація додаткового тематичного матеріалу	10	15
4	Робота на навчальних платформах	10	15
5	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння знань	6	18
Разом		46	78

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проєктор, мобільний телефон.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. К.: Видавничий центр „Академія”, 2014. 344 с.
2. Коник Д. Стратегічні комунікації / Д.Коник. Київ: Обнова компанії, 2016. 168 с.
3. Ковальчук І., Поліщук В. Лінгвокогнітивні та соціокультурні аспекти комунікації / І.Ковальчук, В.Поліщук. Київ: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2020. <http://dx.doi.org/10.25264/26.11.2020>.
4. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації / О. О.Селіванова: Підручник / Рекомендовано МОНМС – Черкаси, 2011. 350 с.
5. Austin J. How to Do Things with Words / J. Austin. – Cambridge, 1962. – Harvard University Press, 315 p.
6. Braithwaite D., Schrodt P. Engaging Theories in Interpersonal Communication: Multiple Perspectives / D. Braithwaite, P.Schrodt. 3rd Edition, Kindle Edition, 2021, 462 p.
7. Dainton M., Zelle D. Applying Communication Theory for Professional Life: A Practical Introduction / M.Dainton, D.Zelle, SAGE Publications, 2018. 288 p.
8. Deuze M. Media and Mass Communication Theory / M.Deuze. SAGE Publications, 2020. – 238 p.
9. Griffin E. A First Look at Communication Theory / E. Griffin. - McGraw-Hill Education, 2018. – 321 p.
10. Shovak O.I. The Fundamentals of the Theory of Speech Communication / O.I. Shovak. – Uzhhorod.: Danylo Publishing House. 2021, 114 p.
11. Stacks D., Salwen M., Eichhorn K. An Integrated Approach to Communication Theory and Research / D.Stacks, M. Salwen, K.Eichhorn. Routledge, 2019. 590 p.
12. WEST Introducing Communication Theory: Analysis and Application / McGraw-Hill Education, 2020. – 279 p.
13. Zelle E.D. Applying Communication Theory for Professional Life: A Practical Introduction / SAGE Publications, 2019. – 220 p.

Допоміжна література

14. Дирда І. Психологічні бар'єри в міжкультурній комунікації. Освітній вимір / І.Дирда 41 (8 травня 2014): 336–41. <http://dx.doi.org/10.31812/educdim.v41i0.2933>.
15. Жукова І., Долгий О. Теоретико-методологічна та соціально-практична актуалізація ролі комунікації / І.Жукова, О.Долгий. Public management 19, № 4 (29 травня 2019): 311–19. [http://dx.doi.org/10.32689/2617-2224-2019-4\(19\)-312-319](http://dx.doi.org/10.32689/2617-2224-2019-4(19)-312-319).

16. Нерубасська А. О., Сарнавська О. В., Пальшков К. Є. Параметричний аналіз системи "комунікація" / А. О.Нерубасська, О. В.Сарнавська, К. Є. Пальшков. Актуальні проблеми філософії та соціології, № 28 (24 травня 2021): 14–19. <http://dx.doi.org/10.32837/apfs.v0i28.941>.
17. Baker T. 'Nine barriers to effective workplace communication', IIDM [Online]. Available at https://www.iidmglobal.com/expert_talk/expert-talk-categories/managing-people/staff_communication/id3264-nine-barriers-to-effective-workplace-communication.html (Accessed 10 July 2019).
18. Basterfield B. The Effective Communication Method: 9 Keys to Master Communication Skills, The Comprehensive Training Guide to Step by Step Improve Your Communication Skills and Build Successful Life / B.Basterfield. Self-Growth Publishing, 2023. 208 p.
19. King P. How to Listen with Intention: The Foundation of True Connection, Communication, and Relationships (How to be More Likable and Charismatic) / P.King. Independently published, 2020. 201 p.
20. McKay M., Davis M., Fanning P. Messages: The Communication Skills / M.McKay, M.Davis, P.Fanning. New Harbinger Publications; 4th Fourth Edition, 2018. 336 p.
21. Morrissy-Swan T. What your handshake says about you / T. Morrissy-Swan / The Telegraph [Online]. 2018 / Available at: <https://www.telegraph.co.uk/men/the-filter/handshake-says/> (Accessed 10 July 2019).
22. Rogers, C.R., Farson, R.E. The meaning of active listening / C.R. Rogers, R.E.Farson. Active Listening, CT, USA, Martino Publishing, 2015. 189 p.
23. Rubanets O. Когнітивна комунікація / O.Rubanets. Multiversum. Philosophical almanac, № 5-6 (18 травня 2018): 87–99. <http://dx.doi.org/10.35423/2078-8142.2015.5-6.09>.
24. Vorotniak L. Гендерні особливості англомовної Інтернет-комунікації / Vorotniak L. Філологічний дискурс, № 10 (15 січня 2020): 212–18. <http://dx.doi.org/10.31475/fil.dys.2020.10.21>.
25. Sofer O., Goldstein J. Say What You Mean: A Mindful Approach to Nonviolent Communication / O.Sofer, J.Goldstein. Shambhala, 2018, 304 p.
26. West R., Turner L. Introducing Communication Theory: Analysis and Application / R.West, L.Turner, McGraw-Hill Education, 2020, 384 p.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)